

2.1. SEENTE TUNNUSED JA EHITUS

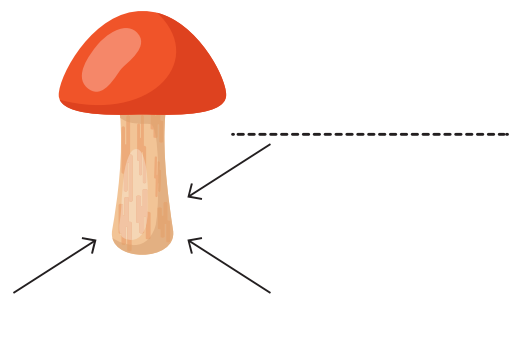
MÖTLE JA ARUTLE!

1. Mida sa näed piltidel?
2. Mis on kõigil piltidel ühist?

Seened kuuluvad seeneriiki. Seened on levinud üle kogu maakera. Neid leidub ka Arktikas ja Antarktikas, ookeanides ja magevees. Kõige rohkem seeni leidub parasvöötme ja troopilistes metsades. Seened ei liigu. Nad kasvavad ühe koha peal nagu taimedki. Seened ei vaja kasvamiseks valgust. Nead ei fotosünteesi. Toitu saavad nad kohast, kus nad kasvavad. Lisaks toitainetele vajavad nad kasvamiseks soojust ja niiskust.

ÜLESANNE 1

Mida vajab seen kasvamiseks?
Leia tekstist.
Tõmba tekstis joon alla.
Kirjuta joonisele.

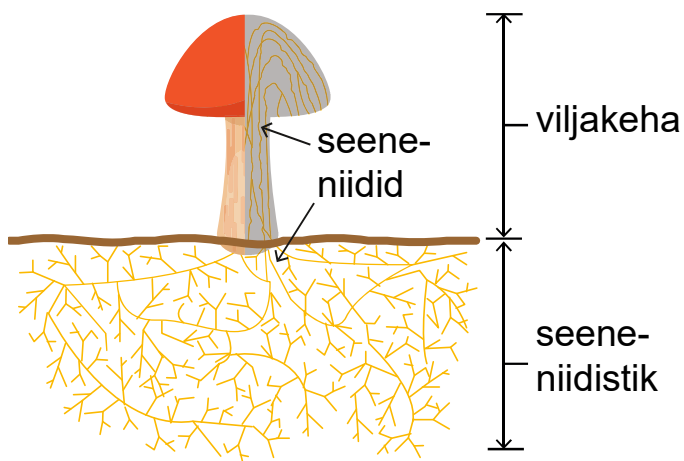
Seente ehitus

Seened koosnevad seeneniitidest.

Need hargnevad ja kasvavad tipust pikemaks.

Seeneniidid kasvavad mullas või teiste organismide sees.

Nii kasvades moodustavad nad **seeneniidistiku**.

Seeneniidistik

Seeneniidistik võib mullas väga suureks kasvada.

Nii võib see laiuda mitmekümne ruutmeetri suurusel alal.

Seened saavad toitaineid mullast või lagundavad surnud organisme. Seeneniidistiku kaudu saavad seened kasvamiseks ja paljunemiseks vajalikku energiat.

Mida rohkem on toitaineid, seda suuremaks seeneniidistik kasvab.

ÜLESANNE 2

Kuidas saavad seened toitaineid? Täida lüngad.

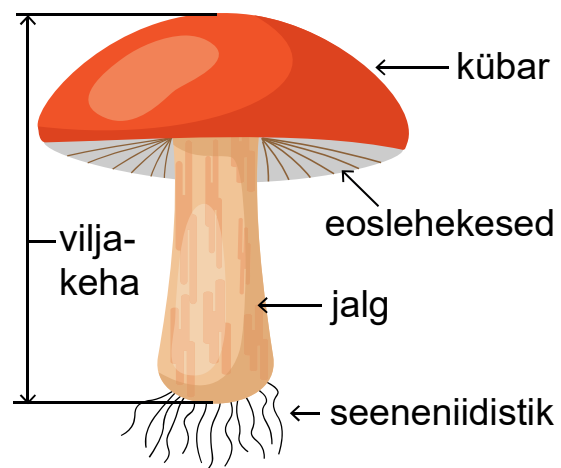
1. Seened lagundavad
või saavad toitaineid
2. Seeneniidistik eritab aineid.
3. Need lõhustavad toidu
4. Lihtsamad ained imenduvad
kaudu seene rakkudesse.
5. Nii saavad seened ja
..... vajalikku energiat.

Seente paljunemine

Soodsates tingimustes moodustuvad seeneniitidest **viljakehad**. Need on vajalikud paljunemiseks.

Kübarseentel koosneb viljakeha kübarast ja seenejalast.

Kübarseente eosed asuvad seenekübara all torukestes või eoslehekeste vahel.

Osad seentel, näiteks murumunal, tekivad eosed viljakeha sees. Paljud tunnevad seda seent „tossuseenena“, sest seenest välja paiskuvad eosed meenutavad suitsu.

Eosed on väga peened ja kerged. Need võivad tuulega väga kaugele levida.

Eosest areneb seeneniit.

Seeneniidi arenguks on vaja piisavalt toitu, niiskust ja soojust.

Kui tingimused on head, siis hakkavad eosed idanema.

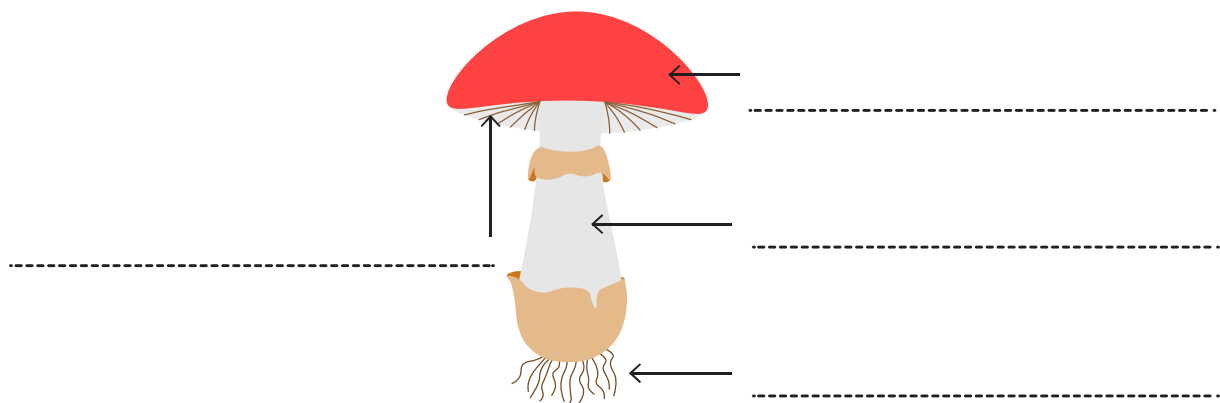

Eosed meenutavad suitsu.

ÜLESANNE 3

Viita ja kirjuta joonisele seene osad:

seenejalg, seenekübar, eoslehekesed, seeneniidistik

ÜLESANNE 4

Võrdle seeni ja taimi. Jooni õige vastusevariant.

- 1.** Taimed **vajavad** | ei vaja kasvamiseks valgust.
- 2.** Taimed **toodavad** | ei tooda endale ise toitaineid.
- 3.** Taimed **fotosünteesivad** | ei fotosünteesi.
- 4.** Seened **vajavad** | ei vaja kasvamiseks valgust.
- 5.** Seened **toodavad** | ei tooda endale ise toitaineid.
- 6.** Seened **fotosünteesivad** | saavad toitaineid teistelt organismidelt.